

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 19

17 EYLÜL 1956

SAYI: 921

GENELGELER:

TALİM 19-9-1956
VE TERBİYE ÖZET:

DAİRESİ Resmî ortaokullar-
Sayı: 32321-1968-11 la bunlara muadil
diğer okullarda din
öğretimi h.

4286

VALİLİKLERE

I. Resmî ortaokullarla bunlara mu-
adil diğer okullarda okutulacak din ders-
leri hakkındaki İcra Vekilleri Heyeti Ka-
rarnamesinin sureti aşağıdadır:

Ortaokullarda okutulacak din ders-
lerinin program ve tatbikatına ait mev-
zuları tetkik etmek üzere Maarif Vekâ-
letinde toplanan yetkili komisyonun ra-
poruna dayanılarak:

1 — Resmî ortaokullarla bunlara
muadil diğer okullarda Türk öğrencile-
rine verilecek din derslerinde, İslâm-
lığın iman, ibadet ve ahlâka müteallik
esaslarının öğretilmesi;

2 — Din dersleri program ve müfre-
datının bu bahisler dâhilinde Maarif Ve-
kâletince hazırlanması;

3 — Bu programa ve müfredata gö-
re öğrenci ve öğretmenlere mahsus örnek
kitapların Maarif Vekâleti tarafından
yazdırılması;

4 — Din öğretiminin ortaokullarda
mevcut öğretmenlerden istifade edilerek
temini ve müteahhasis öğretmenleri yetis-
tirmek üzere Maarif Vekâletince gerek-
li tedbirlerin alınması;

5 — Çocuklarına bu derslerin veril-
mesini istemiyen veliler taleplerini ders
yılı başında okul idarelerine yazı ile bil-
dirdikleri takdirde bu öğrencilerin din
derslerinden muaf tutulması;

İcra Vekilleri Heyetince 13 Ağustos
1956 tarihinde kararlaştırılmıştır."

II. Bu derslerin öğretiminde aşağıda-
ki esaslara göre hareket edilecektir:

a) Yeni din dersleri kitapları yazıl-
mıncaya kadar, ilkokul din dersleri kitap-
larından faydalanılacak ve bahisler öğ-
retmen tarafından okul seviyesine göre
genişletilecektir. Ayrıca Vekâlet tara-
fından yayımlanan "Kur'an-ı Kerim'den
Âyetler" (Yusuf Ziya Yörükân) adlı eser
yardımcı kitap olarak öğrencilerin elinde
bulundurulacaktır. Öğretmenler dersleri-
ni hazırlamak için Hamdi Aksekili'nin
"İslâm Dini (İtikat, İbadet ve Ahlâk)"
adlı eserinden faydalanabilirler.

b) Resmî ortaokulların birinci ve
ikinci sınıflarında haftalık ders program-
larındaki serbest çalışma saatlerinden bi-

rer tanesi din derslerine tahsis olunacak-
tır. Muadil meslek okullarında din ders-
lerine ayrılacak saatler hakkında ayrıca
bilgi verilecektir.

c) Din derslerinde ortaokul öğre-
tmenlerinin mevzu alâka duyanlarından,
yahut öğretmen okullarında veya imam-
hatip okullarında çalışan İlahiyet Fakül-
tesi mezunlarından yahut da ilkokullarda
fiilen bu dersi okutmakta olan öğretmen-
lerden faydalanılacak; öğretmenlere bu
ders için ayrıca ücret ödenecektir.

Öğretmenler, okul idareleri tarafın-
dan usulüne göre inha olunacaktır.

d) Din dersleri, bu derslere devam
eden öğrenciler için mecburi ve sınıf
geçmede bir ders olarak müessirdir.

e) Din derslerinin öğretiminde terim-
ler ve ifade mümkün olduğu kadar Türk-
çe olacaktır. Bahisler, her türlü bâtıl fi-
kirlerden uzak ve sade bir şekilde, esası
kaybedecek teferruata gidilmeden işlene-
cek; derslerde bilhassa Kur'an-ı Kerim'in
sağlığını, ahlâk ve irademizi takviye
edici telkinlerinden faydalanılacaktır.

III. Ortaokul ve bunlara muadil di-
ğer okullar için Vekâletçe kabul edilen
din dersleri müfredat programı ilişiktir.

İlgililere bilgi verilmesini rica ede-
rim.

Maarif Vekili
Ahmet Özel

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar a.: 168

ÖZET:

Karar t.: 18-9-1956

Resmî ortaokullar-
la bunlara muadil
diğer okullarda oku-
tulacak din dersleri
h.

İcra Vekilleri Heyetinin 13 Ağustos
1956 tarih ve 4-7805 sayılı kararına gö-
re resmî ortaokullarla bunlara muadil di-
ğer okullarda okutulacak din dersleri
için özel bir komisyon tarafından hazır-
lanan müfredat programının bağlı şekil-
de kabulü hususunun Vekâlet Yüksek
Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.

18-9-1956

Maarif Vekili
Ahmet Özel

ORTAOKULLAR VE BUNLARA MUADİL DİĞER OKULLAR İÇİN DİN DERSLERİ MÜFREDATI

I. SINIF

I. Allah Sevgisi, Peygamberimiz:

(Allahın bize lütufları nelerdir? —

Bunların karşısında vazifelerimiz neler-

dir? — İbadet ne demektir? — Sadece
ibadet kâfi gelir mi? — Peygamberimizin,
bizim hakkımızdaki düşünceleri ve dilek-
leri nelerdir? — Bunların karşısında va-
zifelerimiz nelerdir? — Birkaç tane ko-
lay ilâhi metni).

II. Peygamberimizin hayatı ve müs-
lûmanlığın doğuşu:

(Bahis olarak derli toplu anlatılacak,
öbür konular işlenirken de Peygamberi-
mizin sözlerinden misaller alınarak, haya-
tiyle ilgili vakalar anlatılıp genişletile-
cektir.)

III. İslâmın şartları : 1. Şahadet
kelimesi:

IV. İslâmın şartları : 2. Namaz:

(Abdest ve çeşitleri.—Ezan.—Namaz
ve çeşitleri. — Namazın şartları. — Na-
mazın bölümleri. — Namazı bozan şey-
ler. — Geçmiş namazlar.)

V. İslâmın şartları : 3. Oruç:

(Oruç nedir? — Faydaları nelerdir?
— Nasıl tutulur? — Çeşitleri nelerdir?
Orucu bozan şeyler. — Orucun kazası.)

VI. İslâmın şartları : 4. Zekât:

(Zekât nedir? — Niçin verilir? —
Kimlere ve nerelere verilir? — Fıtır sa-
dakası nedir?)

VII. İslâmın şartları : 5. Hac:

(Hac nedir? — Kimlere farzdır?).

VIII. İslâm dininde ibadet kolaylık-
ları:

(Muhtelif ibadetlerin zaruretler kar-
şısında nasıl yapılacağı misallerle açıkla-
nacaktır.)

IX. İslâm dininde bilgiye verilen yer
ve yenilikler karşısında İslâm dini:

(Âyetlerden ve hâdislerden misaller
getirilerek İslâm dininde bilgiye verilen
ehemmiyet belirtilecektir. Gerek İslâm-
lığın doğuşu sırasında, gerek sonraki ça-
ğlarda bilgiye ve bilginlere nasıl saygı
gösterildiği de muhtelif misallerle açık-
lanacak, başlıca Türk külliyyelerinden
(üniversitelerinden) kısaca bahsedilecek-
tir.)

X. İslâm ahlâkı: Aile:

(Aile ne demektir? Ailede büyüklerin
küçüklere karşı vazifeleri nelerdir? —
Küçüklerin büyüklere karşı vazifeleri ne-
lerdir? — Müslümanlıkta anaya ve baba-
ya gösterilen saygı. — Kardeşlerin bir-
birlerine karşı vazifeleri nelerdir? — Hı-
sımlarınıza, evimizde bulunan başka in-
sanlara, komşularımıza karşı vazifeleri-
miz nelerdir?)

XI. İslâm ahlâkı: Vatan sevgisi ve
vatan müdafaası:

(Vatan sevgisi nedir? — Devlete ve
kanuna karşı vazifelerimiz nelerdir? —
Vatan müdafaası ne demektir? — Şehit-
lik ve gazilik nedir?)

XII. İslâm ahlâkı: Başkalarının haklarına saygı göstermek:

(Yaşayışımız, cemiyetimizin yaşayışına bağlıdır. — Başkalarının haklarına tanımak ne demektir? — Müslümanlıkta kul hakkı nedir? — Başkalarının şerefine, haysiyetine saygı göstermek ne demektir? — Müsamahalı olmak nedir?)

XIII. İslâm ahlâkı: İyilik ve yardım:

(İyilik ve yardım nedir? — İyiliğin ve yardımın başlıca çeşitleri nelerdir? — Hayvanlara karşı nasıl davranmalıyız?)

XIV. İslâm ahlâkı: Muâşeret:

(Edep ve terbiye ne demektir? — Meclislerde, topluluklarda nasıl hareket etmeliyiz? — Misafirlerimize karşı vazifelerimiz nelerdir? — Muhtaçlara, yetimlere, kadınlara, büyüklere ve küçüklere karşı nasıl davranmalıyız? — Müslümanlıkta bayramlar, mübarek günler ve geceler hangileridir? — Bayramlarda neler yapılır?)

II. Sınıf

I. Müslümanlıkta Allah inancı, Peygamberimiz:

(Allahın sıfatları (Terimlerin Türkçeleri söylenecektir). — Peygamberlik nedir? — İnsanların peygambere ihtiyacı. — İslâmlıktan önceki dinleri tebliğ eden Peygamberler. — Son Peygamber. — Mevlid'den birkaç kolay parça).

II. Kuran ve Hadis:

(Diğer Mukaddes kitaplar ve Kur'an. — Kur'anın tesbiti. — Süre ve âyet. — Tefsir. — Hadis. — Birkaç sürenin Türkçeleri. — Hadislerden örnekler.)

III. Müslümanlıkta ahret inancı:

(Müslümanlıkta insanın sorumluluğu nedir? — Ahret veya hesap günü ne demektir? — Böyle bir güne inanmanın

yaşayışımızdaki tesirleri neler olabilir?)

IV. Bazı terimler:

(Farz, vecip, sünnet, haram, mekruh, müfsit, mübah ve müstehap ne demektir? Bu vesile ile geçen seneki ibadet bahislerinden misaller verilecektir.)

V. Türklerin tarih boyunca İslâm dinine hizmetleri:

(İslâm dininin Orta Asyaya, Afrika'ya, İspanya'ya, Anadolu'ya, Hindistan'a, Çin'e, Avrupa'ya yayılmasında Türklerin rolleri. — İslâm dininin korunmasında Türkler: İranlılarla, Bizanslılarla, Haçlılarla, yakın çağlarda Batılılarla yaptıkları mücadeleler. — İslâm dininin inkişafına yardım eden Türk din bilginlerinden bazı isimler: İmam-ı A'zam, Zemahşeri... — İslâm memleketlerinde müsbet bilgilerin gelişmesi bakımından Türklerin hizmetleri.)

VI. Din mimarisinde Türklerin hizmetleri:

(İslâmlıkta mâbet nedir? Bir caminin başlıca bölümleri. — En büyük mimarlarımız ve yaptıkları büyük camiler. — Çevrede tarih değeri olan bir cami varsa tetkik edilecektir.)

VII. Türklerin meydana getirdikleri hayır müesseseleri:

(Medreseler, hastaneler, çeşmeler, köprüler, yollar, kervansaraylar, kütüphaneler ve benzeri müesseseler nelerdir? — Vakıf ne demektir? — Çevrede bunların örnekleri varsa görülecektir.)

VIII. Zamanımızda yeryüzündeki dinler ve İslâmlığın bunlar arasındaki yeri:

(Yeryüzündeki büyük dinler hangileridir? — Müslümanlık hangi sahalara yayılmıştır? — Müslümanlığın üstün vasıfları nelerdir?)

IX. İslâm ahlâkı: Sağlığımızı ve hayatımızı korumak:

(Müslümanlıkta temizlik. — Vücudumuzu korumak. — Yatıp kalkmada, yiyip içmede sağlık kuralları...)

X. İslâm ahlâkı: İş hayatında nasıl olmalıyız?

(Gördüğümüz işlerin başkalarıyla ilgisi. — İşimize nasıl sarılmalıyız? — Meşru ve helâl kazanç ne demektir?)

XI. İslâm ahlâkı: Konuşmada nelere dikkat etmeliyiz?

(Konuşmada başkalarına saygı; terbiye ve nezaket; doğruyu ve hakkı müdafaa. — Konuşmalarımızda kaçınacağımız şeyler: yalancılık, gıyabet, koğuculuk, iftira.)

XII. Müslümanlıkta ahlâk temelleri:

(İzzetinesis ve iffet, nefse hâkimlik, sebat, kahramanlık, tevazu ve ağırbaşlılık, yumuşak huyluluk, özü sözü doğru olmak, emanete hıyanet etmemek, sabır, cömertlik, çalışkanlık v. b.)

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 12486
4287

12-9-1956

ÖZET:

"Orta Anadolu Tarla Ziraatında Verim Emniyeti" adlı eser

Yaşar Aytın tarafından yazılan ve yayımlanan "Orta Anadolu Tarla Ziraatında Verim Emniyeti" adlı eser incelenmiş; tavsiye edilebileceği sonucuna varılmıştır.

"Yaşar Aytın, Tohum İslâh ve Dene-me İstasyonunda Asistan — Eskişehir" adresinden 250 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O.F.Verimer

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55